

Economische prognose IMF voor het GOS

Jan Limbeek

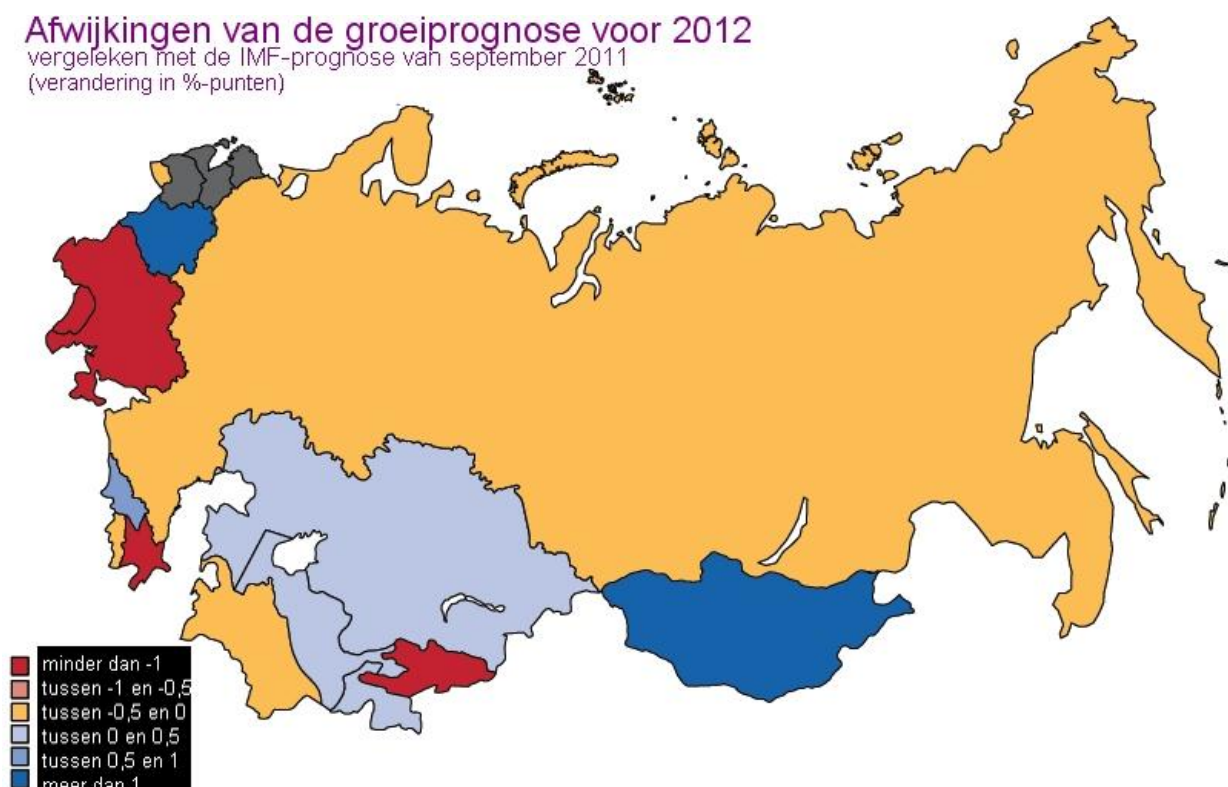
Twee keer per jaar, in april en september of oktober, publiceert het IMF zijn *World Economic Outlook*, waarin het zijn economische verwachtingen voor de wereld schetst. Voor zeven van de hier besproken dertien landen – de elf lidstaten van het Gemenebest van Onafhankelijke Staten (GOS) plus Georgië en Mongolië, tezamen de ‘GOS-regio’ - verwacht het IMF vanaf 2012 een lagere economische groei dan in de [vorige prognose](#) van september 2011 was voorspeld.

Vlak na de publicatie van de september 2011 editie van het World Economic Outlook belandde de eurozone in een crisis. Dit zorgde voor een wereldwijde groeivertraging, waardoor in de huidige editie de groeiprognose voor de meeste landen lager uitvalt.

Opmerkelijk is dan ook dat de groei in de GOS-regio in de tweede helft van 2011 juist hoger uitviel, hoewel een derde van de export van de GOS-regio naar de eurozone gaat. De redenen hiervoor zijn hogere grondstoffenexport en hogere landbouwproductie en daardoor een hogere binnenlandse vraag. Vanaf 2012 daalt de groei in de GOS-regio echter wel (4,9% in 2011; 4,2% in 2012; 4,1% in 2013) vanwege bezuinigingen en lagere exportinkomsten. Toch voorspelt het IMF in 2012 een hogere groei in zes landen van de dertien van de GOS-regio dan een half jaar eerder was voorzien (zie onderstaande figuur).

Afwijkingen van de groeiprognose voor 2012

vergeleken met de IMF-prognose van september 2011
(verandering in %-punten)

Bron: *World Economic Outlook*, april 2012

Al met al blijft ondanks de verwachte groeivertraging de economische groei met ruim 4 procent redelijk op peil. Maar er dient rekening mee te worden gehouden dat de prognose van economische groei in de vijf grondstofrijke landen ongewis is omdat de

hoogte van de grondstoffenprijzen onmogelijk is te voorspellen. De gemiddelde groei kan dus eenvoudig hoger of lager uitvallen, al naar gelang de grondstoffenprijzen fluctueren. Alleen het olierijke Azerbeidzjan zal de komende jaren harder groeien dan in 2011. Dit kan niet anders omdat de groei in 2011 slechts 0,1 procent bedroeg.

Met de economische groeiprognose voor Azerbeidzjan gaat het slecht: naast de 0,1 procent groei voor 2011 heeft het IMF de groeiprognose voor 2012 ruimschoots gehalveerd (van 7,1 naar 3,1 procent) en ook voor 2013 voorziet het fonds een lagere groei van 0,5 procent. Pas in 2014 denkt het IMF aan een hogere groei (van 2,2 naar 2,8 procent).

GOS-regio: economische groei (%), consumentenprijzen (% jaargemiddelde), saldi lopende rekening (% bbp) en werkloosheid (% beroepsbevolking), 2011-13

	BBP			Inflatie			Lopende rekening			Werkloosheid		
	Prognose			Prognose			Prognose			Prognose		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
GOS	4,9	4,2	4,1	10,1	7,1	7,7	4,6	4,0	1,7
Netto energie exporteurs	4,7	4,3	4,2	8,5	5,1	6,6	6,2	5,4	2,6
Rusland	4,3	4,0	3,9	8,4	4,8	6,4	5,5	4,8	1,9	6,5	6,0	6,0
Kazachstan	7,5	5,9	6,0	8,3	5,5	7,0	7,6	6,6	5,6	5,4	5,4	5,3
Oezbekistan	8,3	7,0	6,5	12,8	12,7	10,9	5,8	2,8	3,0	0,2	0,2	0,2
Azerbeidzjan	0,1	3,1	1,9	7,9	5,6	6,1	26,3	21,8	16,4	6,0	6,0	6,0
Turkmenistan	14,7	7,0	6,7	5,8	6,2	7,0	1,8	2,1	1,3
Netto energie importeurs	5,7	3,7	3,9	18,2	17,4	13,3	-8,0	-7,1	-5,8
Oekraïne	5,2	3,0	3,5	8,0	4,5	6,7	-5,6	-5,9	-5,2	8,2	8,2	7,9
Wit-Rusland	5,3	3,0	3,3	53,2	66,0	35,8	-10,4	-6,2	-6,5	0,6	0,6	0,6
Georgië	7,0	6,0	5,5	8,5	1,7	5,5	-12,7	-10,3	-9,3	14,9	14,1	13,5
Armenië	4,4	3,8	4,0	7,7	4,0	4,2	-12,3	-11,0	-9,5	19,0	19,0	18,5
Tadzjikistan	7,4	6,0	6,0	12,4	7,9	8,4	-2,3	-3,6	-5,0
Mongolië	17,3	17,2	11,8	9,5	13,6	12,5	-30,4	-24,4	-1,8	3,0	3,0	3,0
Kirgizië	5,7	5,0	5,5	16,6	4,1	8,1	-3,1	-4,8	-4,2	7,9	7,7	7,6
Moldova	6,4	3,5	4,5	7,6	5,5	5,0	-10,6	-9,7	-9,9	6,7	6,6	6,4

Bron: *World Economic Outlook*, april 1012

Het IMF blijft Mongolië scharen onder de netto energie-importeurs. Letterlijk klopt dit want het land heeft weinig olie en gas en een groot tekort op de lopende rekening. Dat laatste gaat snel veranderen, want [Mongolië heeft veel andere grondstoffen](#), waarvan de ontwikkeling nu eenmaal veel geld en tijd kost. Over enkele jaren stroomt het geld binnen. In 2011 had Mongolië nog een recordtekort op de lopende rekening van 30,4 procent van het bbp. In 2013 zal dit volgens de prognose al teruggelopen zijn naar 1,8 procent en het jaar daarop verwacht het IMF een overschot van 4,7 procent, wat daarna alleen maar hoger wordt.

Rusland zal naar verwachting, net als in de vorige prognose, iets minder groeien. Het Russische inkomen omgerekend in dollars stijgt eveneens minder, maar de werkelijke koopkracht zal iets hoger uitvallen. Lage economische groei in Rusland is in het algemeen slecht nieuws voor de regio, want Rusland is een bron van overmakingen door migrant-arbeiders en investeringen.

Uitgedrukt in ppp (koopkrachtpariteit, dat wil zeggen: de werkelijke koopkracht na compensatie voor prijsverschillen) is het inkomen per hoofd van de bevolking overal hoger dan het lijkt wanneer het inkomen simpelweg in dollars wordt omgerekend. Dit

geldt met name voor de (grondstof)arme landen. Inwoners van armere landen zijn in werkelijkheid veel rijker (of minder arm) dan het lijkt wanneer hun inkomen wordt omgerekend in dollars. In drie landen zal vanaf 2016 het inkomen omgerekend in dollars hoger zijn dan omgerekend in de nationale valuta: in Azerbeidzjan, Kazachstan en Mongolië. In deze drie landen zou men dus vanaf 2016 met een dollar meer kunnen kopen dan met de eigen munt.

In alle landen neemt de inflatie af als gevolg van lagere economische groei, monetaire verstrakking en lagere voedselprijzen door de goede oogst van 2011. Alleen Wit-Rusland is een uitzondering, want de devaluatie van de Wit-Russische roebel leidde tot hogere consumentenprijzen en dus tot inflatie. Ondanks de crisis verwacht het IMF een hogere economische groei in Wit-Rusland vergeleken met de vorige prognose, met name in 2012 (van 1,2 procent naar 3,0 procent). Wel neemt het inkomen omgerekend in dollars sterk af vergeleken met de vorige prognose: het verschil loopt op naar 1.400 dollar in 2014 en zo'n 2.500 vergeleken met de prognose van april 2011.

Voor Kirgizstan verwacht het IMF over de hele periode 2010-2015 ruim 1 procentpunt lagere groei ten opzichte van de vorige prognose. Weliswaar voorspelt het Fonds een fors lagere groei in 2011 en 2012, maar dit wordt deels gecompenseerd door de kleinere krimp van 2010 (van -1,4 procent naar -0,5 procent). Opvallend is wel dat het inkomen omgerekend in dollars meer stijgt dan in de vorige prognose het geval was, terwijl het inkomen omgerekend in de eigen valuta vrijwel gelijk blijft.

Voor Oekraïne verwacht het IMF een fors lagere economische groei dan waar het in de vorige prognose nog vanuit ging: 1,8 procent lagere groei in 2012, 1 procent in 2013 en 0,7 procent in 2014. Een groeivertraging valt ook te noteren in Moldavië, hoewel de groei in Moldavië jaarlijks duidelijk hoger is dan in Oekraïne.

In de september-prognose groeiden Tadzjikistan en Georgië iets harder dan waar het IMF een half jaar eerder nog vanuit ging. Beide landen deden het toen iets beter dan het gemiddelde van de regio. In de huidige prognose is deze positieve trend duidelijk voortgezet. Een verschil is wel dat het inkomen omgerekend in dollars in Georgië flink hoger uitpakt, terwijl het in Tadzjikistan (het armste land van de regio) vanaf 2011 elk jaar lager wordt dan eerder verwacht.

Ook Turkmenistan doet het over de hele periode goed. Weliswaar is de groei iets neerwaarts bijgesteld in 2012 (-0,2 procent), 2013 (-0,3) en 2014 (-0,3), maar de groei in 2011 pakte veel hoger uit (van 9,9 naar 14,7 procent). Dit valt in mindere mate ook te zeggen voor Oezbekistan en Kazachstan. Het Oezbeekse groeiresultaat van 2011 was 1,2 procentpunt hoger dan eerder voorspeld, maar in de latere jaren zijn de groeiverwachtingen hetzelfde. Het Kazachse groeiresultaat van 2011 was 1,0 procentpunt hoger en in latere jaren is er slechts sprake van een minieme opwaartse bijstelling. Wel daalt in Kazachstan naar verwachting de groei van het inkomen omgerekend in dollars, terwijl in Oezbekistan en Turkmenistan de groei van het inkomen omgerekend in dollars flink toeneemt.

IMF-prognose voor het GOS, Georgië en Mongolië, 2006-2015 (april 2012)

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Armenië	groei bbp (%)	13,2	13,7	6,9	-14,2	2,1	4,4	3,8	4,0	4,0	4,0
	bbp per capita (\$)	1.982	2.853	3.606	2.647	2.840	3.033	3.123	3.231	3.352	3.506
	bbp per capita (ppp)*	4.556	5.324	5.807	4.988	5.100	5.384	5.605	5.858	6.122	6.405
Azerbeidzjan	groei bbp (%)	34,5	25,0	10,8	9,3	5,0	0,1	3,1	1,9	2,8	2,9
	bbp per capita (\$)	2.415	3.759	5.213	4.798	5.713	6.832	7.850	8.860	10.788	11.248
	bbp per capita (ppp)*	6.119	7.786	8.725	9.550	10.059	10.202	10.568	10.845	11.227	11.645
Georgië[#]	groei bbp (%)	9,4	12,3	2,3	-3,8	6,3	7,0	6,0	5,5	5,5	5,5
	bbp per capita (\$)	1.765	2.326	2.937	2.455	2.623	3.210	3.597	3.924	4.220	4.628
	bbp per capita (ppp)*	4.040	4.677	4.906	4.767	5.064	5.491	5.929	6.388	6.884	7.426
Wit-Rusland	groei bbp (%)	10,0	8,6	10,2	0,2	7,7	5,3	3,0	3,3	4,4	4,8
	bbp per capita (\$)	3.805	4.672	6.386	5.180	5.824	5.881	6.186	6.637	7.046	7.540
	bbp per capita (ppp)*	9.760	10.938	12.555	12.727	13.898	15.028	15.756	16.612	17.690	18.933
Moldavië	groei bbp (%)	4,8	3,0	7,8	-6,0	7,1	6,4	3,5	4,5	5,0	5,5
	bbp per capita (\$)	954	1.234	1.699	1.527	1.635	1.069	2.128	2.282	2.505	2.742
	bbp per capita (ppp)*	2.571	2.729	3.010	2.862	3.104	3.373	3.540	3.755	4.001	4.289
Rusland	groei bbp (%)	8,2	8,5	5,2	-7,8	4,3	4,3	4,0	3,9	3,9	3,9
	bbp per capita (\$)	6.962	9.153	11.704	8.617	10.408	12.993	14.246	16.338	17.549	18.928
	bbp per capita (ppp)*	13.322	14.899	16.040	14.945	15.657	16.736	17.691	18.729	19.820	21.002
Oekraïne	groei bbp (%)	7,3	7,9	2,3	-14,8	4,1	5,2	3,0	3,5	3,5	3,5
	bbp per capita (\$)	2.305	3.071	3.899	2.550	3.013	3.621	4.043	4.404	4.805	5.226
	bbp per capita (ppp)*	6.232	6.961	7.322	6.336	6.698	7.233	7.584	8.008	8.450	8.928
Kirgizstan	groei bbp (%)	3,1	8,5	7,6	2,9	-0,5	5,7	5,0	5,5	5,5	5,0
	bbp per capita (\$)	541	720	959	864	875	1.070	1.153	1.235	1.343	1.437
	bbp per capita (ppp)*	1.802	1.997	2.172	2.229	2.220	2.372	2.498	2.647	2.807	2.963
Tadzjikistan	groei bbp (%)	7,0	7,8	7,9	3,9	6,5	7,4	6,0	6,0	6,0	6,0
	bbp per capita (\$)	398	514	696	661	734	831	904	941	988	1.055

		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	bbp per capita (ppp)*	1.513	1.643	1.773	1.823	1.924	2.067	2.173	2.290	2.413	2.545
Turkmenistan	groei bbp (%)	11,0	11,1	14,7	6,1	9,2	14,7	7,0	6,7	6,2	6,3
	bbp per capita (\$)	4.191	5.006	4.084	3.484	3.677	4.658	5.331	6.006	6.603	7.339
	bbp per capita (ppp)*	4.567	5.137	5.931	6.258	6.805	7.846	8.367	8.924	9.464	10.060
Kazachstan	groei bbp (%)	10,7	8,9	3,2	1,2	7,3	7,5	5,9	6,0	6,2	6,3
	bbp per capita (\$)	5.262	6.626	8.571	7.119	9.009	10.694	11.917	13.164	14.570	16.200
	bbp per capita (ppp)*	9.781	10.840	11.281	11.236	12.015	13.001	13.926	14.970	16.117	17.390
Oezbekistan	groei bbp (%)	7,5	9,5	9,0	8,1	8,5	8,3	7,0	6,5	6,5	6,0
	bbp per capita (\$)	636	821	1.038	1.195	1.367	1.572	1.781	1.973	2.123	2.275
	bbp per capita (ppp)*	2.138	2.373	2.607	2.802	3.021	3.302	3.536	3.778	4.034	4.293
Mongolië#	groei bbp (%)	8,6	10,2	8,9	-1,3	6,4	17,3	17,2	11,8	12,2	4,5
	bbp per capita (\$)	1.327	1.620	2.108	1.688	2.267	3.042	3.848	5.080	6.165	7.028
	bbp per capita (ppp)*	3.168	3.544	3.880	3.799	4.020	4.744	5.548	6.206	6.961	7.285

Opm. De gemarkeerde cijfers zijn schattingen.

* ppp is de Engelse afkorting van koopkrachtpariteit. De ppp wordt hier weergegeven in internationale dollars en is even hoog als de koopkracht van de dollar in de Verenigde Staten.

Georgië heeft in augustus 2009 officieel het Gemenebest van Onafhankelijke Staten verlaten en Mongolië is nooit lid geweest. Ze worden door het IMF tot de GOS-landen gerekend vanwege hun geografische ligging en overeenkomsten in economische structuur.

Bron: Internationaal Monetair Fonds, *World Economic Outlook Database*, april 2012

[Terug naar 'Achtergrond'](#)